

تاثیر شدت و مدت زمان محدودیت خوراک در اوایل دوره پرورش بر عملکرد جوجه های گوشتی در شرایط آب و هوای

شرجی گیلان

حسین محمد زاده کراتی^۱ و مجید متقی طلب^۲

۱ و ۲ دانش آموخته کارشناسی ارشد تغذیه دام و استایاردانشکده کشاورزی دانشگاه گیلان

* نویسنده مسئول: حسین محمدزاده کراتی. یزد، بلوار دانشجو، سازمان جهادکشاورزی، معاونت بهبود تولیدات دامی

mohammadzadeh47@yahoo.com

چکیده

این مطالعه در فصل تابستان با 400 قطعه جوجه سویه کاپ ۵۰۰ در قالب یک طرح کاملاً تصادفی با ۹ تیمارآزمایشی و یک گروه شاهد با ۴ تکرار و هر تکرار ۱۰ جوجه انجام گرفت. از سن ۷ روزگی جوجه ها تحت محدودیت کمی، ۷۵، ۶۰ و ۴۵ درصد مصرف روز قبل گروه شاهد را به مدت ۳، ۶ و ۹ روز دریافت، سپس در ادامه جوجه ها با جیره آغازین، رشد و پایانی تغذیه شدند. در سن ۴۹ روزگی، ۴ جوجه با وزن نزدیک به وزن تیمار انتخاب و در سن ۵۵ روزگی بعد از ۱۲ ساعت گرسنگی برای اندازه گیری خصوصیات لاشه کشتار شدند. نتایج این مطالعه نشان داد که به دلیل رشد جبرانی تیمارهای تحت محدودیت در بعد از دوره محدودیت، اختلافی معنی دار در وزن نهایی، درصد لاشه، درصد ران و ساق با گروه شاهد نداشتند ($P < 0.05$). جوجه های تحت محدودیت بطور معنی داری ضریب تبدیل غذایی و درصد تلفات کمتری داشتند ($P < 0.05$). وزن نسبی کبد به لاشه در تیمار با شدت ۵۵ درصد به مدت ۶ و ۹ روز کمتر از گروه شاهد در حالی وزن دستگاه گوارش این تیمارها بیشتر از گروه شاهد بود ($P < 0.05$). وزن نسبی سینه و چربی حفره شکمی تیمار با شدت ۵۵٪ به مدت ۹ روز کمتر و وزن روده کوچک آن بیشتر از گروه شاهد بود ($P < 0.05$).

کلمات کلیدی: محدودیت خوراک- جوجه های گوشتی- تنش گرمایی- آب و هوای شرجی

مقدمه

حداکثر وزن زنده در سن ارائه به بازار، حداکثر توده بدنی کم چربی و بالاترین راندمان تبدیل غذایی راهبرد اصلی پرورش جوجه های گوشتی است، اما در برخی از شرایط محیطی مانند درجه حرارت کم و یا زیاد، ارتفاعات و هم چنین سالن های با تهویه نامناسب و در برخی از شرایط بحرانی تامین مواد خوراکی، حداکثر سرعت رشد ممکن است اقتصادی نباشد بطوری که نرخ رشد سریع بخصوص در ابتدای پرورش سبب بروز برخی مشکلات نظیر بروز ناهنجاری های متابولیکی، تلفات بیشتر، تضعیف سیستم ایمنی، افزایش چربی ذخیره ای بدن، مشکلات اسکلتی و حتی تلفات شود. یکی از راهکارهای پیشنهادی برای غلبه بر چنین مشکلاتی، کاهش رشد اولیه با برنامه محدودیت خوراک و بهره گیری از رشد جبرانی در دوره بعد از محدودیت غذایی است (۱،۴و۵،۶،۷،۸). در مطالعه ای تحت شرایط سخت آب و هوای شرجی، جوجه های تحت محدودیت غذایی در اوایل دوره در مقایسه با گروه تغذیه آزاد، پاسخ رشد سریع تری در دوره های بعدی زندگی نشان دادند (۱۴). نتایج پژوهش دیگر نشان داد که جوجه های تحت ۶۰٪ محدودیت کمی از روز چهارم تا روز ششم در مقابله با استرس حرارتی از ۳۵ روز به بالا نسبت به گروه شاهد، عملکرد رشد و زنده ماندن بهتر و هم چنین نسبت هتروفیل به لنفوسایت های کمتری داشتند (۱۴). در پژوهش دیگری محدودیت خوراک ابتدای پرورش، اثرات منفی استرس حرارتی بر سیستم ایمنی جوجه های گوشتی را کاهش داده بود (۴). برخی از محققین با بکارگیری محدودیت خوراک به نتایج مثبتی از نظر بهبود ضریب تبدیل غذایی، کاهش تلفات، کاهش چربی لاشه و حفره شکمی و حتی در شرایط محیطی با تنش گرمایی دست یافتند (۴و۱۴) و برخی دیگر نه تنها به وزن سن ارائه به بازار و یا کاهشی در میزان چربی لاشه و حفره شکمی دست نیافتند بلکه با کاهش بازده لاشه، بازده ماهیچه سینه پرندگان تحت محدودیت مواجه شدند (۱۱). چنین اختلافاتی ممکن است